

Fővárosi Ítéltábla
4.Pkf.26.583/2014/2.

A Fővárosi Ítéltábla a Georgi-Földvári-Oláh Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Földvári Attila ügyvéd) által képviselt felperesnek – Magyar Állam alperes ellen általános szerződési feltételek érvényességének megállapítása iránt a Fővárosi Törvényszék 2014. augusztus 25. napján kelt 1.G.43.428/2014/2. számú végzése ellen, a felperes részéről 3. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

v é g z é s t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

A felperes a lerótt 18.000 (tizennyolcezer) forint fellebbezési illeték visszatérítését kérheti az illetékes állami adóhatóságtól.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (továbbiakban: törvény) alapján terjesztette elő keresetét, kérve az általa a keresetlevél mellékletét képező kivonatban megjelölt 2004. év május 1. napja óta fogyasztónak minősülő ügyféllel megkötött és deviza alapú fogyasztó hitel- vagy kölcsönszerződéseiben alkalmazott és a kereset tárgyát képező – egyedileg meg nem tárgyalt – egyoldalú kamatemelést, költségemelést és díjemelést lehetővé tevő szerződési kikötések tisztességességének és érvényességének megállapítását, figyelemmel arra, hogy ezen kikötések megfelelnek a törvény 4. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi feltételnek.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott végzésével a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította, továbbá megállapította, hogy a mérsékelt eljárási illeték összege 150.000 forint, mely a felperest terheli. Tájékoztatta a felperest, hogy 1.350.000 forint illetéket az illetékes adóhatóságtól visszaigényelhet.

A végzés indokolása szerint a keresetlevél nem felelt meg a törvény 8. § (5) bekezdésében foglalt valamennyi feltételnek. A felperes keresetleveléhez csatolt kivonatban a hivatkozott szerződéses feltételek mellett nem tüntette fel azokat a tényeket és bizonyítékokat, amelyek szerinte megalapozzák a keresetében foglaltakat. A törvény 7. § (7) bekezdése értelmében jelen eljárásban hiánypótlásnak nincs helye, ezért az elsőfokú bíróság a keresetlevelet a Pp. 130. § (1) bekezdés j) pontja alkalmazásával elutasította, mert a kivonat nem tartalmazta a törvény által előírt kötelező tartalmi elemeket. Az elsőfokú bíróság a felperes által lerótt 1.500.000 forint kereseti illeték viselése tárgyában az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban Itv.) 58. § (1) bekezdés f) pontja és a 80. § (1) bekezdés i) pontja szerint rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság végzése ellen a felperes fellebbezéssel élt, melyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per tárgyalására történő utasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megállapításai nem helytállóak, a hiányzóként megjelölt adatok a keresetlevél és a kivonat tartalmából megállapíthatóak. Nem vonta kétségbe, hogy a törvény 8. § (5) bekezdése előírta a kivonatban azon tények feltüntetését és bizonyítékok megjelölését, melyek – álláspontja szerint – megalapozzák a kereseti kérelmében foglaltakat. Hangsúlyozta, hogy a jogalkotó egy speciális jellemzőkkel rendelkező pertípust hozott létre, meghatározva annak tárgyát és a vizsgálat szempontjait, mely behatárolja, hogy a perben milyen tényállások tehetőek és a bizonyításnak milyen körben lehet szerepe. Előadta, hogy a feltételek vizsgálata magára a kikötésre irányulhat, a vizsgálat célja pedig annak eldöntése, hogy a szöveg megfelel-e a törvényben rögzített elveknek. Mindebből az következik, hogy a perbeli esetnek nincs tényállása, a felperes által megjelölt szövegeket kell a bíróságnak vizsgálnia, jogkérdésben kell állást foglalnia. A felperes tényállítása mindaz, hogy a keresetlevélben és a kivonatban idézett szerződéses kikötések megfelelnek a törvény 4. § (1) bekezdésében felsorolt elveknek. Más bizonyíték pedig, mint a szerződéses kikötésnek a szövege, illetve tartalma, nincs. Előadta: a keresetlevele IV.3. pontjában a hivatkozott kikötéseket összevetette a törvény 4. §-ában meghatározott elvekkel és e körben nyilatkozott, hogy az adott elvnek a felhívott kikötés megfelel. Mindebből következik, hogy a keresetlevél tartalmazza a tényállítását, továbbá a szerződéses kikötéseket mint bizonyítékokat is.

Az alperes a fellebbezésre észrevételt nem tett.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemi döntésével egyetért, annak indokait megismételni nem kívánja, azt a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiak szerint egészíti ki: osztja a másodfokú bíróság a felperes álláspontját, miszerint a törvény alapján indult peres eljárásokban a bíróságnak jogkérdés tárgyában kell állást foglalnia. Azonban ebben az esetben sem kizárt a tényelőadás megtétele, illetve annak bizonyítása. A keresetlevél általánosságban számos tényelőadást tartalmaz a törvény 4. § (1) bekezdés a)-g) pontjainak értelmezésével kapcsolatban:

A felperes a tételes meghatározás elvével kapcsolatban előadta, hogy jogelődjei valamennyien csatlakoztak a Magatartási Kódexhez és ezzel vállalták az abban lévő tételes okok (oklista) alkalmazását.

Az objektivitás elvével összefüggésben tényként adta elő, hogy az oklistában szereplő körülmény-változásokra a felperes – már csak méreténél fogva is – nem tud és nem is tudott kihatni, ezek előidézésében, illetve alakulásában a pénzügyi intézménynek nincs és nem is volt szerepe... egyoldalú szerződésmódosítási okok (hitelkockázat változása) esetében az átláthatóság elve és az objektivitás elve úgy érvényesül, hogy a felügyeleti vizsgálatok során a fogyasztóvédelmi jogkörében eljáró MNB (korábban: PSZÁF) a szabályzatokat, éppúgy, mint az árazási elveket, felülvizsgálja.

A ténylegesség és arányosság elvével összefüggésben az alábbi tényelőadásokat tette: olyan egyoldalú szerződésmódosítási okokat jelölt meg, melyek szakmailag indokolt, okszerű

kapcsolatban álltak az egyoldalú módosítással: hitelkockázat megváltozása, pénzügyi forrás szerzési lehetőségek változása, országhatárközi költségek változása. A ténylegesség és arányosság elvének betartását a felperes a banki magatartási kódex aláírásával is vállalta.

Az átláthatóság elvére hivatkozással az alábbi tényeket adta elő: a jelenlegi jogszabályi környezetben támasztott feltételek jóval meghaladják a perbeli ÁSZF-ek kialakításakor hatályos jogszabályi környezet által támasztott feltételeket: sem a Kúria 2/2012. PK véleménye, sem a 2/2014. PJE határozata nem sorolja fel taxatív módon azokat a módokat, melyekkel az átláthatóság elvének eleget lehetett tenni.

A hatályban lévő jogszabályi rendelkezések nem írták elő, hogy az oklistában szereplő egyes elemeknek azt is meg kellene határozniuk, hogy azok milyen arányú elmozdulása milyen arányú kamatemelést indukál, és ezt valamilyen objektív matematizált módszer kidolgozásával kellene megjelölni a szerződésben.

Az egyoldalú szerződésmódosítási okokat, azaz a változás mértékét a fogyasztó nyomon tudta, illetve nyomon tudja követni.

A szerződéses kikötésekben közérthetően és egyértelműen megjelölt makrogazdasági adatok, amelyek kedvezőtlen változása esetén az adósra hátrányos kamatemelés alapítható, nyilvános forrásokból megállapíthatóak és ellenőrizhetőek. A források tanulmányozásával a fogyasztó számára is megállapítható és követhető, hogy az adott ügyleti kamat vagy kezelési költség változott-e egyáltalán és ha igen, úgy annak változása összhangban volt-e a befolyásoló tényezők változásával.

A kamat-, díj- illetve költségemelés mértékéről és okáról a pénzügyintézet köteles tájékoztatni előzetesen a fogyasztót hirdetményben.

A felmondhatóság elve kapcsán tényként állította, miszerint az általános szerződési feltételei között kifejezetten lehetővé tette a fogyasztó számára, hogy amennyiben az egyoldalú módosítást nem fogadja el, úgy a szerződést azonnali hatállyal felmondhassa.

Tekintettel arra, hogy az egyoldalú módosítást annak hatálybalépése előtt 15/60/90 nappal közzétette, így a fogyasztó számára az azonnali hatályú és érdemi értelemben vett felmondás joga biztosítva volt. A felmondás jogának gyakorlása nem volt díjfizetéshez kötve.

A szimmetria elvével kapcsolatban tényként hivatkozott arra, hogy ezt a felperes az 1996. évi CXII. törvény 210. § (4) bekezdésének b) pontja [2009.08.01.-2009.12.31. között: 210. § (3) bekezdés, 2013. évi CCXXXVIII. törvény 279. § (5) bekezdés b) pontja] alapján köteles érvényesíteni.

A szimmetria elvének betartására a felperes a Magatartási Kódex aláírásával is kötelezettséget vállalt.

A felperes keresetlevele 12-16. oldalán pedig egyes szerződéses kikötésekkel kapcsolatban tesz konkrét tényelőadásokat.

Nem helytálló a felperesnek az az álláspontja sem, hogy jelen ügyben bizonyíték megjelölésére nem kerülhet sor. A felperes több helyen hivatkozik a Magatartási Kódex

szabályaira. Nem volt elzárva attól, hogy ezen kódex szövegét írásbeli formában csatolja vagy megjelölje, hogy az konkrétan mely honlapon érhető el.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a keresetlevél nem felel meg a törvény 8. § (5) bekezdésében foglaltaknak, ugyanis a kivonat az egyes szerződéses feltételek mellett nem tüntette fel azokat a tényeket és bizonyítékokat, amelyek a felperes szerint megalapozzák a kereseti kérelmében foglaltakat.

Megjegyzi azonban az ítéltábla, hogy az elutasítás alapjául szolgáló jogszabályhelyet tévesen jelölte meg az elsőfokú bíróság A törvény 7. § (3) bekezdésére figyelemmel a perben a jogi képviselőt kötelező, míg a 7. § (7) bekezdés h) pontja alapján nincs helye hiánypótlásnak. Így a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasítása a Pp. 130. § (1) bekezdésének j) pontja helyett az i) ponton alapul.

Észlelte továbbá a másodfokú bíróság, hogy a keresetlevél nem felel meg a Pp. 121. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt követelménynek sem. A felperes kereseti kérelmében az F/1. sorszám alatt csatolt kivonatban szereplő szerződéses kikötések tisztességességét és érvényességét kérte megállapítani, tekintettel arra, hogy azok megfelelnek a törvény 4. § (1) bekezdése szerinti valamennyi feltételnek a kereset indokolásában kifejtettek szerint. A felperes kereseti kérelmében csupán a keresetlevél mellékletét képező kivonatra utal. A petitumban nem kerültek megjelölésre pontosan a vizsgálat tárgyát képező szerződéses kikötések, továbbá az indokolás sem tartalmazza magát a szerződéses kikötés szövegét. A keresetlevélben egyáltalán nem szerepelnek a tisztességessé és érvényessé nyilvánítani kívánt általános szerződési feltételek.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntését a Pp. 259. § alapján alkalmazandó Pp. 253. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

Az alperesnek jelen fellebbezés elbírálásával kapcsolatban igazolt költsége nem merült fel, ezért e kérdésben a Fővárosi Ítéltábla mellőzte a határozathozatalt.

A felperes fellebbezésére tévesen rótt le 18.000 forint fellebbezési eljárási illetéket, mivel fellebbezés az Itv. 57. § (1) bekezdés a) pontja értelmében illetékmentes. Ezért a felperes az Itv. 80. § (1) bekezdésének i) pontja alapján a tévesen megfizetett illeték visszatérítését az illetékes állami adóhatóságtól kérheti.

Budapest, 2014. szeptember 16.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Merőtey Anikó s.k.
bíró